

Motion till riksdagen 2005/06:So391

av Ragnwi Marcelind (kd)

Kommuner och deras stöd till kvinnojourer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om behovet av en översyn av kommunernas stöd till kvinnojourernas verksamhet, i syfte att alla kommuner skall ha en regelbunden verksamhet med god kvalitet.

Motivering

Under år 2005 har debatten varit högljudd kring Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige. Många inom kvinnojourerörelsen reagerade med ilska och bestörtning över ordföranden i Roks, Ireen von Wachenfeldts, uttalande om män som djur i dokumentären Könskriget i våras. 16 kvinnojourer lämnade Roks omedelbart efter programmet, medan flera andra valde att gå ur efter det extra årsmötet. Många av de kvinnojourer som lämnat riksorganisationen har startat egna nätverk. I stället för att tala om män som djur välkomnar de männen som stödmedlemmar.

Just nu pågår det viktiga arbetet med att återupprätta förtroendet för kvinnojourerna. I det arbetet är det viktigt att betona att kvinnojourerna i vårt land har stor betydelse för kvinnor som blivit utsatta för våld. Våld och hot mot kvinnor är i dag ett stort samhällsproblem. Runt om i landet, liksom i våra kommuner i Gävleborgs län, har det vuxit fram kvinnojourer som hjälper och stöttar misshandlade kvinnor. Denna verksamhet får i de flesta fall stöd från kommunerna men är också i mycket hög grad byggd på frivilliga insatser. På flera orter med hög arbetslöshet, och med de problem som en hög arbetslöshet medför, visar det sig också att behovet av en fungerande kvinnojourer verksamhet ökar – så också i Gävleborgs län. Samtidigt kan vi konstatera att det också är på dessa orter som den kommunala budgeten är hårt ansträngd och verksamheter som kvinnojourer, som inte är obligatoriska för en kommun, kommer långt ner på prioriteringslistan.

Fel! Okänt namn på

Brottsofferjourerna gör ett fantastiskt arbete men behöver mer resurser till sin verksamhet. Brottsoffer behöver individuellt stöd av brottsofferjourerna såväl före, under som efter rättegångar, dels i form av självhjälpgrupper. På riksplånet är misshandel och kvinnofridsfrågorna uppmärksammade men på kommunal nivå ser det inte alltid likadant ut. Mer än hälften av Sveriges kommuner saknar kvinnojourer trots att kvinnomisshandeln ökar och behovet av stödverksamheter för dessa kvinnor är oändligt stort. Detta ger en oroväckande bild.

Jag menar att kommunernas stöd till verksamhet riktad till utsatta kvinnor och barn måste utvecklas och intensifieras.

Problemet för kvinnojourerna är att de, trots sin viktiga verksamhet, är beroende av och utelämnade till kommunernas ekonomiska situation. Detta leder till problem då man ska göra sin verksamhetsplanering eftersom intäkterna och stödet är osäkert. Det frivilliga engagemanget är grunden för verksamheten men det behövs också stöd från annat håll. Stöd och hjälp till utsatta kvinnor är en angelägenhet för oss alla. Därför bör staten verka för en översyn av kommunernas stöd till kvinnojourernas verksamhet i syfte att alla kommuner ska ha en regelbunden verksamhet med god kvalitet.

Misshandlade kvinnor är brottsoffer. I FN:s deklaration om brottsoffers rättigheter från 1995 anges vissa grundläggande principer som skall gälla för brottsoffer. Det handlar bland annat om rätt till skadestånd från gärningsmannen och från staten samt rätt till erforderlig medicinsk, psykologisk och social hjälp. I deklarationen anges bland annat att brottsoffren skall behandlas med respekt och medkänsla samt skyddas av rättsordningen. Vidare står att system skall skapas så att brottsoffren snabbt och enkelt får gottgörelse.

Verkligheten ser i dag helt annorlunda ut. Var tredje brottsoffer saknar, när polisutredningen är färdig och rättegången avslutad, förtroende för rättsväsendet. Brottforskaren och doktoranden i psykiatri Magnus Lindgren har på uppdrag av Rikspolisstyrelsen, Riksåklagaren och Domstolsverket undersökt frågan. Bristande information ansågs vara det allvarligaste problemet. 60 procent av de tillfrågade fick ingen information om brottsofferjourernas verksamhet. Detta är oacceptabelt. 42 procent fick aldrig information av polisen om att de hade rätt att få veta vad som hänt i ärendet. På frågan om man skulle anmäla en liknande händelse i framtiden svarade var femte att han/hon var osäker. Sex procent visste inte och hela 14 procent svarade nej. Behovet av stöd och hjälp till brottsoffer är stort. Ett kriminellt övergrepp drabbar inte heller enbart de direkt berörda. Barn och övriga anförvanter, arbetskamrater och vänner kan också påverkas.

Mot bakgrund av ovanstående anser jag att det bör genomföras en översyn av kommunernas stöd till kvinnojourer.

Stockholm den 27 september 2005

Ragnwi Marcelind (kd)